Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРГОЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШИНАРА, 29 ЯНВАРЬ, 1985 ШУ. ◆ № 13 (7048). ◆ Мах 3 кеп.

Кхачан программа кхоачаш а еш, 1985 шера паччахьаькхенга 108,5 эзар тонн хлат, 156 эзар тонн бешдаддараш, 11,2 эзар тонн коартолаш, 192 эзар тонн шекара свекламе, 76 эзар тонн комсаш, 2,8 эзар тонн тIьамка, 4,3 эзар тонн люцерна фу дохка.

Цхьан условин бежаша лоархIаш 18 центнерал кIезигагIа йоацаш доакъарий «единица кхоачаш доакъарш кийде. Царех бизза пайда эцара чотах плана коагIа 300 тоннал кIезигагIа доацаш дуях, 500 тонн шура, 2 миллион фуъ дохка.

(Нохч-ГIалгIай АССР кхьаьгаьмхоша 1985 шера тIаьнйача социалистически декларацийа).

СУРТА ТIА: (ьардехьара аьттехьа) М. Осмаева, А. Осмаева, З. Дзабраилова.

Н. ПЛИЕВА сурт.

Нохч - ГIалгIай ГIишлон управленеча чуйоаIлча Грозеран ЦIенош деча жоьмбате дина йовзаш а цIьхьалгIа участнера отделочниша Осмаева Мариза, Дуйша ца я Макас ГIишлошъеча кхьаьгта. ШийI говзал йиьзна нарверарь пхеллаIга разрядех кхьаьгаш я яз.

Дуйша ца участно до хьаькмчаьл лаьцна хьаьл. Тахана а ший опыт кхиьзнарна ДIалу Осмаевас. Цун ученицаш хинна ца ца З. Дзабраилова а, Осмаева. ХIинц ца шоай хьаькмчаьл тIехьа ца бусаш дина бохьл бен ца.

Сийлахь-боккъала ДайIисха тIехьа тIа советски хьалхе Котаро йьхьта 40 шу хьалчаьнна дечиа дикача кхьаьгтина, толамашца ГIаьнахьазар дуьхь шоай хьанар ца кхоьрш болх беш ца Осмаевс цун нешашн.

Н. ПЛИЕВА сурт.

24 феврале — Советашка хоржамаш

Харжархой вIашагIкхетараш

Республике дIахьоьхьу да РСФСР, Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарчу Советашка депутаталла харжа оттаьлча кандидаташца харжархой вIашагIкхетараш. Уж чакхдуьйна ишка политически къаьстамех хьанар Iалашдеш ГIоьгIа айденоча хьаьашца. Цига белгалдоьхьа партие XXVII сьезда. Котаро дечиа нанъаьдахара, кхы а доькхгIа дола де дезарш.

ШаьрачIа дийзаьна Наурсин районера харжархой хоржамашта хьалхара собраран бар Черноконово ялха юртарчу культура ЦIагIа. Уж гулбеннабар шоаш №958 болча Наурсин хоржамий округе гIоьлла РСФСР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидат ийча «Красное знамя» колхоза доьрнаца Крочкова Галина Семеновнайца вIашагIкхетара.

Собранин хьайIиллар партие Наурсин районан хьалхарчу секретара А. М. Карагачевас. Къамаьл де доьгIлу кандидата доверения йоьчча халкъа депутатийI Николаевскин станични совета исполкомна председателца С. В. Идрисовайца. Цо дийдар вон. Г. С. Крочковас барзал аьлар яха цкъа кхеташ тIоьгIа ший дарех, доьгIделлар цар теснаш бомбертбаьлг ше аьнна.

Уруш - Мартановски районе бинан культура ЦIа, тIаьнк аьнна, хьалдиьздар. Уьхьана шоаш кандидат ийча «Солнечный» совхоза бешдаддараш желаьзта бригада кулгадочуьнца Магомедова Сацита Умаровнайца вIашагIкхетара губбеннабар РСФСР Лакхехьарча Совете хоржамаш дерг болча № 959 болча хоржамий округерчу бохамий, предприятий, учреждений винаьлан. Из вIашагIкхетар кхетар хьайIиллар парте Уруш - Мартановски районе хьалхарча секретара А. Д. Катермановна.

Цу тIехьагIа цига кхьаьмаьлан дар Кирова цIерагIчу совхоза комсан делегета бригадирца С. Хасанова, «Россия» колхоза партийна секретара И. И. Ямсанова, «Советская Россия» совхоза зоотехникца Н. А. Сингченкос, ВЛКСМ Наурсин районе хьалхарча секретара А. Д. Колесниковас. Наурсин юртарчу школа хьалхарчо Е. Г. Проскуровас.

Харжархошца шоай кандидата кхоачашде наьнаьш тIаьдехкар. Ше цига кхьаьмаьл деш Г. С. Крочковас барзал аьлар яха цкъа кхеташ тIоьгIа ший дарех, доьгIделлар цар теснаш бомбертбаьлг ше аьнна.

Уруш - Мартановски районе бинан культура ЦIа, тIаьнк аьнна, хьалдиьздар. Уьхьана шоаш кандидат ийча «Солнечный» совхоза бешдаддараш желаьзта бригада кулгадочуьнца Магомедова Сацита Умаровнайца вIашагIкхетара губбеннабар РСФСР Лакхехьарча Совете хоржамаш дерг болча № 959 болча хоржамий округерчу бохамий, предприятий, учреждений винаьлан. Из вIашагIкхетар кхетар хьайIиллар парте Уруш - Мартановски районе хьалхарча секретара А. Д. Катермановна.

Цу тIехьагIа цига кхьаьмаьлан дар Кирова цIерагIчу совхоза комсан делегета бригадирца С. Хасанова, «Россия» колхоза партийна секретара И. И. Ямсанова, «Советская Россия» совхоза зоотехникца Н. А. Сингченкос, ВЛКСМ Наурсин районе хьалхарча секретара А. Д. Колесниковас. Наурсин юртарчу школа хьалхарчо Е. Г. Проскуровас.

КХОМ БЕ, ЛОРАДЕ, ЛАРХIА

Бухбоацаш яц энергоресурсаш

1985 шера хIаннаьлла ше ойла йийцарг дуьхьIа хилгIа боьхна кIа тIе оьмарш довзаре - энергетически ресурсаш, ишин белгалдоьхьаш пергийн документашца тIе. ХIара предприятие оттаьн хилла еш хIинц бера практически де дезарш хоьдан болхаш йола планаш, из кхочушдеран «ЦентнаргIа тIаьхьонан доьттаьсигIа Iалаш де дела. Из гIулдаьхк ишкта хилгIа чаьхдоьхьех Сунженски районе боьхкинчех тIаьнк кIа хилгIа тIе рейдоьн бригада.

Уьхьаварча боьхкинчаьнна юкъе электроэнерги дуьхьалгIа боьаьрзех я XX партсьезда цIерагIа колхоз. Электроэнерги дуьхьа йоьарзех ду боьхамо шоаш гIоьл ténxaд. Iаьдахкта шера: ноябрь бетта — 680 сом, декабрь бетта — 1560 сом. ХIаьта боьхамо шийна дан ше лархIа оттаьча дуьнна а эзар сомгIа дIаьчкхаьч на шифра. ПланагIа йоьарIачул дуьхьа а дуьхьагIа электроэнерги дIаьхьийташ чаьхдьийнад: пу. Масала, аьхка декабрь бетта лимит 100 эзар киловатт-саьхьт. йолча, IIII эзар кит.-саьхьт электроэнерги дIаьхьийташ, шера йоьарзех лаьрIаьна плана: ер кхаьлонал тIехIоьалл шифра. Из кшта дале а, электроэнерги, I йоьарзех республикийнан электроэнергетикан дIаьхьийна шифра дуьхьа а дохаьгIа я. Колхозан правленеш дехарех юрта боьхаьна министерствас корректировкаш а еш шера оттаьл хиннача лимитал коагIа электроэнерги а луш лоьхьийна из.

Уьхь шера а лаьтташ ба колхозна нуьгалгIой тIаьн боьхамта хьаьжча кIезига ду тхоьца электроэнерги, аьхан.

ЦIхьаьнахьа, мел дуьхьа электроэнерги хьаьжде - а, ХIара ше эзаьла йоайой из тоьаьрташ, аьнна хет. ТIаьхьонан а боарин а - боацаш йоаьо из уьхьаза. ХIаьта из кшта доаьта хьаьжжа гаьна ваьа а вешаш.

Наьхьа тIа гIоьлла водачун а бIарг тIаьотташ, сийрна лампеш йоаг колхозна мехмастерешца. Уж бIаргашца на машина соцв а кь. Лаьхов даьлар тIо. Хьаьдоьхьа этта сурт уьхьаг да за арздоьлан дацар. ДIа-са кхийса ядар ваьшкеш, чархаш, тайп-тайпара гIишлоь материалаш. Царна юкъе гIоьлла чаьх а дьаьна, дIачудоаьлг тхо слесарин мастерской болча цIагIа. Дийлаьхьа делгIча хьаьна пхи лампа йоаг уьхьаза. Уж дIайоа а ший, хоатт оьхь:

— Ишта хьаьча баьде я шоана?

Баьде ядар, цIа сабрдаьлькьа, доькхача корех чуьхьаьнна. ЦIхьаьнахьа новкай технологиэ. Яьхь баьнаьрашца шоай дерриначу хьоачамех йийна пайда йийцарах январь хьаьхарчу ах бетта 25 дек задаьн толаме хоьоачаьнгIой предприятие боьлдоьна. Кхаьстта дина чаьа а лаьгаьн, завода установкашта, участнашца юкъе хьаьха латташ я Сергеев Павел Лукин Вильямин керте латтача установкийн Зинченко Владимир Ильична нуьгалгIача азотно-кислотне станцен коллективашца.

Пятилетка тIехьарча шера хьаьхарв бетт чакхдоьлаш. Ше. Фотинский тIаьрахой ешабаь 40 шу дуьаь дин гарга ме гIоьрг" шоай хьанар тIа-тIа йийеш кхьаьгаш ба «Сурмагнефть» НГДУ мехдаьлтохул цу цIийна кхьаьгаьна совгIат кийдьара. Яьа а р 25 дек задаьн толаме кхоачаьн а яь, цар уьхь шера дьаьжкад 5275 тонн мехдаьлта, пуьхь тIеьаь иттех тонн задаьлл соьгIа а доаькхаш Уьхь дешоьна хIара дийнахьеш бусн доаькхаш доьла «Iьарма дошуьр» 210 тоннал чуьхьаьхьа доацаш да. Уьх шера еррига кьаьха мехдаьлтаца хьаьйоагIаш йола газ цIьа миллион соьгIа кубийчеш метр а. ТIехьхоьачашъеш хьаьбоагIа уьх товарех продукции махьала чIиннхьа йийарь бетта плана а.

ДIадаьхьа шера дальха толамаш дешнера дикагIа хуьйташ а Летинков Николайн Гагиев Бек-Хаин керте латтача мехдаьлтех гIаьа йоьхьача бригадаьл коллективашца.

Уьх бетта тIаьнйца декларации толамаш кхоачаш а деш, бIубенна кьаьхьеташ ба «Горскнефть» НГДУ мехдаьлтахой. 27 дийнаьха цар дьаьжкад 25775 тонн соьгIа мехдаьлта, из задаьнгIчул бIаь тонн тIе хуьл. Продукции махьала лиьхьара ах бетта плана а кхоачаьнгIой.

Массаса сийна социалистически яьхь хьаьха латт Лунин Александр керте латта пилаьгIча цеха коллективе.

* * *

«ХIара баька дийнаьха дисциплина тIехьдиен хьаьдар дуьхьагIен хьалитIаьн» яьхча деннех социалистическийн яьхь йоьаьрзаьчаьнна Н. Анисимова цIерагIча Новогроссийскийн мехдаьлтта чаьхдоьхьа завода цехий, установкийн технологиэ. Яьхь баьнаьрашца шоай дерриначу хьоачамех йийна пайда йийцарах январь хьаьхарчу ах бетта 25 ден задаьн толаме хоьоачаьнгIой предприятие боьлдоьна.

Кхаьстта дина чаьа а лаьгаьн, завода установкашта, участнашца юкъе хьаьха латташ я Сергеев Павел Лукин Вильямин керте латтача установкийн Зинченко Владимир Ильична нуьгалгIача азотно-кислотне станцен коллективашца.

Ловзаьда токарин цеха дийнаьха шийтта саьхьт доаьлаш йийна йоагIр. Уьхьаза латтача станокашца тIа эшаьчА хана хьаьсогаргIойлаш лампаш оттаьлнаьр. ВIалла а ца эшаьш йола лампаш эсIа-маьла фу де бегаьл яхетадеш дацар.

— Бетта мел ноагаьо оьш электроэнерги? — хет оьха мехмастерске заведующи волча А. Г. Высоьога. Цу хаттара жоп дале йиш йоаьрах боьхаьне бехитоьхьане аьн цхьа сег ваьг. ХIаьта ю-м де йиш йоьхьаш а дан. ЦIана аьтта учет лелаьеш да ГIоьгIа ха йиш яь тур хIоьм ца бер малав а.

Оттаьйл ала мара, кхы дуьхьа пайда лурбоьаьнг ян электроэнерге хIоьм барз ухьаза оттаьйл мероприятеш а. Гуш баьг ужь юьхьеьлаьрах бергбола пайда, экономический расчет да ешаьтта йийл уж. Масала, хьаьхарча пункта тIа ядаьлг: «Еррига агрегаташ тIа паспортин даьнношца хьоьшо оттаьде электродвигатела а ш». Из лоарIаьмо мероприяти я. Нохчкхаьа Совета дорхьаьнна дуьхьагIа электроэнерги, боьхаьна ца ешаьнна а хоьш да. ЦIхьаькьа, ниьча лаьтт ушь хуьнда еаьш йола агрегаташ, ю боьхаьн бергбар малар хоьш дан. Ишттаьгаьш - дан. Кхы лаьрхIар даьх е дина дисад. Хьагучох плана тIа белгалдьхьаьча цхьаьнца а кхоачаьнгIойн хоьаьо.

Кердача шера хьаьхарга бутт чакхдоьлаш латт. Хьаьхийча лимитаьца тIехьажа плана а оттаьл, уьх шера а дIаьхийтаьл электроэнерги. Цул совгIа, шоайца яьа лимит ваьшкеш кIаьн а хоьш баьг дийнаьх. Иэхм бара уйла ца яьрга хьежжа, боьрмаьл тIех электроэнерги боьагаьн дIаьдоьлаьш, кхарра шу а. Керттера энергетика яьчоч хIаьнне 180 эзар кит.-саьхьт электроэнерги йоьга я. Ь й уьхьаза. Соьдда уьх хана хиннача лимитаьца пийсийча шоьаьа дуьхьагIа хIаьн яьа, аьнна я яз.

Лимитаьл дуьхьа а тIех электроэнерги йоьагаьш IIечи Эскаре, XIX партсьезда цIерагIча, «Победа» яьчча колхозашца, Серноводски юртбоьхаьна техникуьмо, хьаьчча предприятеца. Из баьхьан долаьн дуьхьа а эзаьрш соьаьш гIоьдаьн тенкад цар. ЦIхьаьнахьа, гIоьл тенкадаьн, аьнна электроэнерги йотаьхкеташ яь. Керттера, дийна даьржоьдаьн да хIара участие, бригаде боьлхой мототашца кIоьн барзах йоьаьн хIаьне хьаьстта а боьхамо бIаьчча а ший счет лелаьеш, цу гIулаьнах боьа бехитоьхьаьн яйбаьта. Из боьхь вIашагIкхетаьна декларийна бо, боьхаьна а партийн организацийн а кулгалойн, хьаьнна тIехьожийн.

О. ШИРОКОВА,
Малибулгьехьарча электросетей къаьстина лоьрбара техника а кхеьнилаьн а отдела боьхкагIойла инженер;

Э. ИСХАНОВ,
Кхачан кромышленности боьлхой профсоюзна обкома председатель;

М.-Б. ЦИЦКИЕВ,
тIа сиен, шерр.

ТЕШАМ—ДИКАГIБАРЕХ

ДЕПУТАТАЛЛА КАНДИДАТАШТА РЕГИСТРАЦИ ЯР

«РСФСР Лакхехьарча Совете хоржамашъ дерех долчо» РСФСР Законе 39 статьйа хьежжа РСФСР Лакхехьарча Совета хоржамашъ дерг болча окружной хоржамий комиссийн регистрацийаьл РСФСР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидаташ беш:

Фотеев Владимир Константинович, 1938 шера вахьна, эрсечоа. КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара, № 957 болча Назрановски хоржамий округе гIоьлла ПI. Аьхнева цIерагIча «Электроэнергетикийн» завода боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Заяева Дику Гикуровича, 1940 шера вахьна, ножочоа, КПСС Нохч-ГIалгIай обкома поьллаьгIа секретара, № 955 болча Грозеньскийн юрта хоржамий округе гIоьлла Грозеньскийн районерча «Атаагинский» совхозе боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Боков Хаьмбечар Хаькимович, 1935 шера вахьна, гIаьнгIачоа, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна председателца, КПСС члена, № 956 болча Гудермесийн хоржамий округе гIоьлла станци Гудермес локомотивийн депо боллхой, инженерно-технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Керимов Муса Абдурахманович, 1936 шера вахьна, ножочоа, Нохч-ГIалгIай АССР Министрийн Совета председателца, КПСС члена, № 960 болча Шалинскийн хоржамий округе гIоьлла «Пищемаш» ойлаьча артунскийн завода боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

* * *

«Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета хоржамашъ дарах долчо» Законе 39 статьйа хьежжа НГIАССР Лакхехьарча Совете хоржамашъ дерг болча окружной хоржамий комиссийн регистрацийаьл Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидаташ беш:

Губанова Светлана Ивановна, 1955 шера вахьна, эрсечоа, Н. Анисимова цIерагIча Новороссийскийн мехдаьлта чаьхдоьхьа завода дийбоьнкана, парте йоьаьчоа, № 28 болча Кировски хоржамий округе гIоьлла Н. Анисимова цIерагIча Новороссийскийн мехдаьлта чаьхдоьхьа завода боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Гаппагоматова Нисатула, 1951 шера вахьна, ножочоа, художественийн промыслийн производственийн объединене набобIиьнна, парте йоьаьчоа, № 4 болча Надвинскийн хоржамий округе гIоьлла художественийн промыслийн производственийн объединене боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Кериганова Тонта Вахрушевна, 1964 шера вахьна, ножочоа, «Уруш-Мартановская» овлахьарийн фабрика ятичиначца, парте йоьаьчоа, № 149 болча Заречнийн хоржамий округе гIоьлла Уруш-Мартановски районерча «Уруш - Мартановскийн» овлахьарийн фабрика боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Исаева Мадинайна, 1955 шера вахьна, ножочоа, «Труд» ойлаьча совхоза доьрнаца, парте йоьаьчоа, № 142 болча Алхазурховскийн хоржамий округе гIоьлла Уруш-Мартановски районерча «Труд» совхоза боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Магомаева Хава Алиевна, 1952 шера вахьна, ножочоа, Ленинскийн районерча «Чечингушвейбыт» яьхча производственийн объединене боллхой, инженерно-техническийн боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Еремеева Наталья Николаевна, 1950 шера вахьна, эрсечоа, Ленинскийн районерча № 2 болча «Продтовары» яьхча объединене № 126 болча тоьхь боккъаьгIойла продавеца, парте йоьаьчоа, № 15 болча Славянскийн хоржамий округе гIоьлла № 2 болча «Продтовары» объединене боллхой коллективе оттаьлчоа.

Качка Виктор Андреевич, 1951 шера вахьна, чаьрна, «Автоспецоборудование» яьхча гроозеньскийн завода токара, парте йоьаьчоа, № 19 болча Хиельницкийн хоржамий округе гIоьлла «Автоспецоборудование» ойлаьча гроозеньскийн завода боллхой, инженерно-технический боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Агапкина Светлана Владимировна, 1959 шера вахьна, эрсечоа, электрических сетей Грозненсий предприятие контролера - монтер, ВЛКСМ члена, № 35 болча Кузбассийн хоржамий округе гIоьлла электрических сетей Грозненсий предприятие боллхой, инженерно - технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Потапкина Татьяна Валентиновна, 1958 шера вахьна, эрсечоа, «Промавтоматика» НПО опытни заводе монтажникца, парте йоьаьчоа, № 37 болча Куйбышевски хоржамий округе гIоьлла «Промавтоматика» яьхча Iьлие - производственийн объединене боллхой, инженерно - технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Сиридонов Аскер Алиевич, 1933 шера вахьна, эрсечоа, Къулбаьсда-Кавказски машиностроительнийн Грозненсий отделене начальника, КПСС члена, № 41 болча Некрасовски хоржамий округе гIоьлла станци Грозне локомотивийн депо боллхой, инженерно - технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Ладейко Татьяна Николаевна, 1954 шера вахьна, эрсечоа, Ерриррусийскийн бIаргаш дайнарий обществе дешара - производственийн предприятие радиомонтажнийн бригадира, парте йоьаьчоа, № 43 болча Свердловски хоржамий округе гIоьлла Ерриррусийскийн бIаргаш дайнарий обществе - Грозненски дешара - производственийн предприятие боллхой, инженерно - технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

Бакшитова Елена Михайловна, 1958 шера вахьна, украинкеца, «Терек» ойлаьча Нохч - ГIалгIай производственийн мебельно - деревообрабатывающийн объединене стаьчиначца, парте йоьаьчоа, № 46 болча Библиотечний хоржамийн округе гIоьлла «Терек» ойлаьча Нохч-ГIалгIай производственийн мебельно-деревообрабатывающийн объединене боллхой, инженерно - технически боллхой, гIулакхеррча наьха коллективе оттаьлчоа.

(ДIаходоьдар 2-ш оагIе тIе).

СОВЕТСКО-АМЕРИКАНСКИ ПЕРЕГОВОРЕХ

Советски Союзан ВIашагIкхийтачу Штаташкан берг бIаьв ядерийн космическийн гергий хьаьхьаьрга переговораш 1985 шера 12 марта г. Женеве (Швейцаре) йоьлаьрг ваьлгIаьрах.

СССР делегацийн керте хьаьгта посол В. Г. Карпов, цунца цхьана переговораш йолча хана хьаьнчел цхьан группе советски оагIон вIалла а - хулаш; вокх шин группе советски оагIон вIалла а - хулаш; вокх шин группе хана кхьаьчел цхьан группе американски оагIон вIалла а хулаш; вокх шин группе американски оагIон вIалла а хулаш; вокх шин группе хьаьгта посол Дж. Тауэрн посол М. ГIалтмаьн.

США делегацийн керте хьаьгта М. Кампельман, цунца цхьана переговораш йолча

ТЕШАМ—ДИКАГІБАРЕХ

(Ишетедолар. Дольдур 1-ча окГІа тІа).

Шалиев Салих Шагатовича, 1950 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски бурув дечтара балхий управление бурильщика гІоначан, ВЛКСМ чІаьнна, № 31 йолча Наталински хоржаьлий оькруге гІолла Старопромысловски бурув дечтара балхий управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиева, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трест № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь. «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Фотеев Владимир Константинович, 1955 шера вашчоь эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома хьалхарчу секретарь. № 91 йолча Промышленан хоржаьлий оькруге гІолла Гудермесски медицински инструментий завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Насуханова Зура Андреевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Новогроженский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 92 йолча Суворов-Юртовски хоржаьлий оькруге гІолла «Новогроженский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Газиева Дагдагіна, 1955 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой-Мартана районерча «Ордженикидзевский» совхоза болхлочоь, парте йоьхачоь, № 81 йолча Давыдовски хоржаьлий оькруге гІолла «Ордженикидзевский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Белов Виктор Васильевича, 1958 шера вашчоь, эрсечоь, Сунженски районерча ХХ партсъезда цІеранІга колхоза тракториста, ВЛКСМ чІаьнна, № 133 йолча Аксайски хоржаьлий оькруге гІолла ХХ партсъезда цІеранІга колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Лицова Вера Николаевна, 1940 шера вашчоь эрсечоь, Сунженски районерча «Путь к коммунизму» колхоза ГІаьий лелаьчеча, парте йоьхачоь, № 138 йолча Нестеровски хоржаьлий оькруге гІолла «Путь к коммунизму» колхоза колхозхоьа оттавьлочо.

Мальсагов Арсанал Арсамаковича, 1933 шера вашчоь, ГІалгІайчоь, Нохч - ГІалгІай АССР Министрий Совета председателе хьалхарчу заместитель, НГІАССР Пачхьалхьчен планови комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 140 йолча Серноводски хоржаьлий оькруге гІолла Сунженски районерча В. И. Ленина цІеранІга колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхозе колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Хадишат Сушиевна, 1955 шера вашчоь, гІалгІайчоь, Назрановски районерча ПМК-155 штуатурчмалярх, парте йоьхачоь, № 166 йолча Яндырски хоржаьлий оькруге гІолла Нохч-ГІалгІай гІишлоьн ечу управление № 155 йолча дІа-хьа лелаьчеча механизированни колонна болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Исаева Патимат Магомедовна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Россия» колхоза ма туна, ВЛКСМ чІаьнна, № 120 йолча Мекенски хоржаьлий оькруге гІолла «Россия» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Тишутов Александр Иванович, 1931 шера вашчоь, эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандан агитацин отдела заведующе, № 122 йолча Николаевски хоржаьлий оькруге гІолла Наурски районерча «Калиновский» комсий совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Кисунова Роза Мовладиевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Комсомольский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 123 йолча Фрунзенски хоржаьлий оькруге гІолла «Комсомольский» комсий лелаьчеча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Хамидова Ахмт Мукидовна, 1959 шера вашчоь, нохчочоь, Советски районерча «Новая жизнь» колхоза дояркина, ВЛКСМ чІаьнна, № 192 йолча Советски хоржаьлий оькруге гІолла «Новая жизнь» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Белов Виктор Васильевича, 1958 шера вашчоь, эрсечоь, Сунженски районерча ХХ партсъезда цІеранІга колхоза тракториста, ВЛКСМ чІаьнна, № 133 йолча Аксайски хоржаьлий оькруге гІолла ХХ партсъезда цІеранІга колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Лицова Вера Николаевна, 1940 шера вашчоь эрсечоь, Сунженски районерча «Путь к коммунизму» колхоза ГІаьий лелаьчеча, парте йоьхачоь, № 138 йолча Нестеровски хоржаьлий оькруге гІолла «Путь к коммунизму» колхоза колхозхоьа оттавьлочо.

Тепсаева Сайита Хасолтовна, 1939 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой - Мартановски районерча «Новосельский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 64 йолча Новосельски хоржаьлий оькруге гІолла «Новосельский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Беков Сергей Малитович, 1939 шера вашчоь, ГІалгІайчоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома юрта бохьана отдела заведующе, № 113 йолча Пливски хоржаьлий оькруге гІолла Назрановски районерча Пливски хлебоприемни предприяте болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Хадишат Сушиевна, 1955 шера вашчоь, гІалгІайчоь, Назрановски районерча ПМК-155 штуатурчмалярх, парте йоьхачоь, № 166 йолча Яндырски хоржаьлий оькруге гІолла Нохч-ГІалгІай гІишлоьн ечу управление № 155 йолча дІа-хьа лелаьчеча механизированни колонна болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Исаева Патимат Магомедовна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Россия» колхоза ма туна, ВЛКСМ чІаьнна, № 120 йолча Мекенски хоржаьлий оькруге гІолла «Россия» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Тишутов Александр Иванович, 1931 шера вашчоь, эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандан агитацин отдела заведующе, № 122 йолча Николаевски хоржаьлий оькруге гІолла Наурски районерча «Калиновский» комсий совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Кисунова Роза Мовладиевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Комсомольский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 123 йолча Фрунзенски хоржаьлий оькруге гІолла «Комсомольский» комсий лелаьчеча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Газиева Дагдагіна, 1955 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой-Мартана районерча «Ордженикидзевский» совхоза болхлочоь, парте йоьхачоь, № 81 йолча Давыдовски хоржаьлий оькруге гІолла «Ордженикидзевский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Тепсаева Сайита Хасолтовна, 1939 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой - Мартановски районерча «Новосельский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 64 йолча Новосельски хоржаьлий оькруге гІолла «Новосельский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Фотеев Владимир Константинович, 1955 шера вашчоь эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома хьалхарчу секретарь. № 91 йолча Промышленан хоржаьлий оькруге гІолла Гудермесски медицински инструментий завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Насуханова Зура Андреевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Новогроженский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 92 йолча Суворов-Юртовски хоржаьлий оькруге гІолла «Новогроженский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Газиева Дагдагіна, 1955 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой-Мартана районерча «Ордженикидзевский» совхоза болхлочоь, парте йоьхачоь, № 81 йолча Давыдовски хоржаьлий оькруге гІолла «Ордженикидзевский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Тепсаева Сайита Хасолтовна, 1939 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой - Мартановски районерча «Новосельский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 64 йолча Новосельски хоржаьлий оькруге гІолла «Новосельский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Хадишат Сушиевна, 1955 шера вашчоь, гІалгІайчоь, Назрановски районерча ПМК-155 штуатурчмалярх, парте йоьхачоь, № 166 йолча Яндырски хоржаьлий оькруге гІолла Нохч-ГІалгІай гІишлоьн ечу управление № 155 йолча дІа-хьа лелаьчеча механизированни колонна болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Исаева Патимат Магомедовна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Россия» колхоза ма туна, ВЛКСМ чІаьнна, № 120 йолча Мекенски хоржаьлий оькруге гІолла «Россия» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Тишутов Александр Иванович, 1931 шера вашчоь, эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандан агитацин отдела заведующе, № 122 йолча Николаевски хоржаьлий оькруге гІолла Наурски районерча «Калиновский» комсий совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Кисунова Роза Мовладиевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Комсомольский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 123 йолча Фрунзенски хоржаьлий оькруге гІолла «Комсомольский» комсий лелаьчеча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Хамидова Ахмт Мукидовна, 1959 шера вашчоь, нохчочоь, Советски районерча «Новая жизнь» колхоза дояркина, ВЛКСМ чІаьнна, № 192 йолча Советски хоржаьлий оькруге гІолла «Новая жизнь» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Белов Виктор Васильевича, 1958 шера вашчоь, эрсечоь, Сунженски районерча ХХ партсъезда цІеранІга колхоза тракториста, ВЛКСМ чІаьнна, № 133 йолча Аксайски хоржаьлий оькруге гІолла ХХ партсъезда цІеранІга колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Лицова Вера Николаевна, 1940 шера вашчоь эрсечоь, Сунженски районерча «Путь к коммунизму» колхоза ГІаьий лелаьчеча, парте йоьхачоь, № 138 йолча Нестеровски хоржаьлий оькруге гІолла «Путь к коммунизму» колхоза колхозхоьа оттавьлочо.

Мальсагов Арсанал Арсамаковича, 1933 шера вашчоь, ГІалгІайчоь, Нохч - ГІалгІай АССР Министрий Совета председателе хьалхарчу заместитель, НГІАССР Пачхьалхьчен планови комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 140 йолча Серноводски хоржаьлий оькруге гІолла Сунженски районерча В. И. Ленина цІеранІга колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Хадишат Сушиевна, 1955 шера вашчоь, гІалгІайчоь, Назрановски районерча ПМК-155 штуатурчмалярх, парте йоьхачоь, № 166 йолча Яндырски хоржаьлий оькруге гІолла Нохч-ГІалгІай гІишлоьн ечу управление № 155 йолча дІа-хьа лелаьчеча механизированни колонна болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Исаева Патимат Магомедовна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Россия» колхоза ма туна, ВЛКСМ чІаьнна, № 120 йолча Мекенски хоржаьлий оькруге гІолла «Россия» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Тишутов Александр Иванович, 1931 шера вашчоь, эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандан агитацин отдела заведующе, № 122 йолча Николаевски хоржаьлий оькруге гІолла Наурски районерча «Калиновский» комсий совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Кисунова Роза Мовладиевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Комсомольский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 123 йолча Фрунзенски хоржаьлий оькруге гІолла «Комсомольский» комсий лелаьчеча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Газиева Дагдагіна, 1955 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой-Мартана районерча «Ордженикидзевский» совхоза болхлочоь, парте йоьхачоь, № 81 йолча Давыдовски хоржаьлий оькруге гІолла «Ордженикидзевский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Тепсаева Сайита Хасолтовна, 1939 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой - Мартановски районерча «Новосельский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 64 йолча Новосельски хоржаьлий оькруге гІолла «Новосельский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Хадишат Сушиевна, 1955 шера вашчоь, гІалгІайчоь, Назрановски районерча ПМК-155 штуатурчмалярх, парте йоьхачоь, № 166 йолча Яндырски хоржаьлий оькруге гІолла Нохч-ГІалгІай гІишлоьн ечу управление № 155 йолча дІа-хьа лелаьчеча механизированни колонна болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Исаева Патимат Магомедовна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Россия» колхоза ма туна, ВЛКСМ чІаьнна, № 120 йолча Мекенски хоржаьлий оькруге гІолла «Россия» колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Тишутов Александр Иванович, 1931 шера вашчоь, эрсечоь, КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандан агитацин отдела заведующе, № 122 йолча Николаевски хоржаьлий оькруге гІолла Наурски районерча «Калиновский» комсий совхоза болхилой, инженерно-техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Кисунова Роза Мовладиевна, 1963 шера вашчоь, нохчочоь, Наурски районерча «Комсомольский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 123 йолча Фрунзенски хоржаьлий оькруге гІолла «Комсомольский» комсий лелаьчеча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Албанов Темирхан Джабраиловича, 1938 шера вашчоь, гІалгІайчоь, КПСС Малгобекски горкома хьалхарчу секретарь, № 94 йолча Ачалуьчи хоржаьлий оькруге гІолла «Ачалуьчи» лаьчча минеральни хина разлив ечу завода болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Газиева Дагдагіна, 1955 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой-Мартана районерча «Ордженикидзевский» совхоза болхлочоь, парте йоьхачоь, № 81 йолча Давыдовски хоржаьлий оькруге гІолла «Ордженикидзевский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Тепсаева Сайита Хасолтовна, 1939 шера вашчоь, нохчочоь, Ачхой - Мартановски районерча «Новосельский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 64 йолча Новосельски хоржаьлий оькруге гІолла «Новосельский» совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Витушев Халит Мавадович, 1931 шера вашчоь, нохчочоь, КПСС Грозненски районерча хьалхарчу секретарь, № 72 йолча Комсомольский хоржаьлий оькруге гІолла «Советская Россия» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Морозов Георгий Петрович, 1938 шера вашчоь, эрсечоь, Грозненски районерча «Первое мая» лаьчча колхоза тракториста, КПСС чІаьнна, № 74 йолча Майски хоржаьлий оькруге гІолла «Первое мая» лаьчча колхоза колхозхой коллективе оттавьлочо.

Воронцов Анатолий Иванович, 1935 шера вашчоь, эрсечоь, Нохч - ГІалгІай АССР хьалха пІалхьанна комитета председателе, КПСС чІаьнна, № 78 йолча Пролетарски хоржаьлий оькруге гІолла Грозненски районерча «50 лет Октября» лаьчча совхоза болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Алиева Тамара Абуталиевна, 1949 шера вашчоь, нохчочоь, Старопромысловски районерча «Грозгурбопромстрой» трестан № 2 йолча гІишлоьн яра-монтажни управление штуатурч - малярх, парте йоьхачоь, «Грозгурбопромстрой» № 2 йолча гІишлоьн яра - монтажни управление болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Антонова Мария Петровна, 1952 шера вашчоь, эрсечоь, Старопромысловски районерча промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторехнологичечу бюро радиоаппаратура монтажникан. КПСС чІаьнна, № 37 йолча Кьудобелхан хоржаьлий оькруге гІолла промислови геофизикан лаьрхІийча конструкторико - технологичечу бюро болхилой, инженерно - техникечу болхилой, гІулакхеран пашхьа коллективе оттавьлочо.

Баймурадова Шоида Шадиевна, 1952 шера вашчоь, нохчочоь, Гудермесски районерча «Кошкельдинский» совхоза болхлочоь, ВЛКСМ чІаьнна, № 89 йолча Кошкельдински хоржаьлий оькруге гІолла «Кошкельдинский» совхоза болх

Нохч-ГIалгIай АССР Министерстве Совете

НАЬКЪАШКА КХЕРАМЕ ЦА ХИЛИЙТАР

Нохч-ГIалгIай АССР Министерстве Совете дийцар республика наькъашка транспорт леларе хьалхе кхерамо ца кхета Iалашдар эсала латташ кхиорхьа хьоме. Министерстве Совете белгалдаккхаран, наькъашка транспорт лелийла кхерамо ца хилийтаре Iалашдеро гIулакх тIехьажа хана леттара ва эттА кIалер республике. Эсала латт хьалаг Ленинский, Урус-Мартана, Шаьлха, Советский районашка. Телеий воспитаний дисциплина, лаьхьараш, аварийнаш аварееч ешаг ешаг Нохчийн паччахьалхен транспортера аварийностI. КIалстта новкъа ловаш хьалаг да пассажирийн транспорте бен массехь наькъашка транспортан хьехамаш.

Эсала IашIтохьабаккхаьг наькъашка транспортан хьехамаш ца хилийтара профилакторийн яра болх «Чечин-автотрана», «Чеченгиргушнин-плодоовощкоз», «Гроз, нефть», «Чеченгиргушнин» ихача объединеший, юрта болхийн хьехаршдеш, ГIалгIайн Республикин министерства, транспортан предприятийн организацешкеч. Церашо ихача министерствойн ведомственийн кулгахьоьг терхалдаш транспортера хьалаг. Меллашвилийтаг наькъашка транспорт лелара кхерамо ца хилийтара IашIтохьабаккхаран IалашдерА, лоаттабу тIехьожкаран. Шортгача а юхаIаргташ а чакхдоьг транспорт наькъашка лелийла тIехьарамо ца хилийтара тIедерзадь доза гIулакхаш.

Дуьхьчча предприяташка хIаьа а IашIтохьаьчкхий транспорт наькъашка лелар кхерамо ца хилийтара Iалашдеро ца хилийтара Iалашдеро. Юрийтача транспортин предприятешна лелама кхерамолен службаш IашIатIоьхка. Водийний составна наькъашка лелара правилаш царна мишта ловаш ловаш кхиаьнарна квалификацийн аттестаци е.

НГIАССР чурча гIулакхий министерстве лаьхьа беза шоьшта тIедожна лелхарашкхаьчарна, бала наькъашкхаьчарна автомобильин мишенийн оборудованийн бехитахьаьг. ЧоагIе беш наькъашка леларан пассажирийн да юха нуьхьларен правилийн ваьнна «кхочаьнарна, транспортийн средстийн хьала, ушашийтера автомобилийн ваьнъоштен лоттабу тIехьожкаьг.

Наькъашкъан лелхарен правилаш челлеьраш, паччахьалхен транспортах пайда яьлийра, довзаьнна нарушенеш ераш тIегIертра бехкокхаме ушаьдеза.

НГIАССР чурча гIулакхий министерстве Госавтоинспекцие кхочаьн болхийн тIехьожкаьг лоттабаг лелаьраш гIашлошен наькъашка лелара правилаш кхочаьнна мишта ю хьомаш. Де дезаш дола гIулакхаш даш республика наькъашка хьала еаш ловаш лела порядок оттавра.

Горисполкомашкарчу, райисполкомашкарчу наькъашка лелара кхерамо ца хилийтара болча комиссеена координаци ян паччахьалхьхен общественийн организацийн балха, подведомственийн транспорт наькъашка лелара кхерамаьлера IалашI ян е чу, къьсстта паччахьалхьхен транспортан средствийн лоьчтадаьг, царех пийла пийла эшилта, водийний составна дисциплина лаьхьедаьг аварийний техникехь хьал тоьдеста вIаьнтечка ца хочаьг предприятийн организацийн кулгалоштте бехкийн ца.

Нохч-ГIалгIай АССР Министерстве Совете Министерствойн ГIАССР министерствойн, ведомствойн, горисполкомийн, райисполкомийн автомобильийн транспорта лелама кхерамолен хьал лаьрхIа довза. Транспортера дисциплина тIоагIаьрга, автомобилийн поездийн аварийн ца хилийтара тIедерзадь доза кхиа а эффективлийн дова гIулакхаш тIехьа а на поаьхьа стта а дах чаьхлара, автобусийн городской» транспорта белха къьсстта терхан тIебахийта, оьмр Iоьла специалисташ юьхьа а болаш автобусийн маршрутийн наькъашн эшитад хьажа, транспорт лелара кхерамалера IадекхарашкА хьехийна уж тоаде, лелхарашкА кийчбеста ма могте тоаде, нам профессиональийн гIулакх лаьхьа.

Автомобилашкарчу лелара шера хулаш долча техничеьн хьежара ханнаьхьа а дика а кийчьаьга IалашIе. Юрийтача транспортин предприятийн тIедерзадь доза гIулакхаш.

Дуьхьчча предприяташка хIаьа а IашIатIехьаьчкхий транспорт наькъашка лелар кхерамо ца хилийтара Iоьла а лелийла. Водийний составна наькъашка лелара правилаш царна мишта ловаш ловаш хьалхьаьнна квалификацийн аттестаци е.

НГIАССР чурча гIулакхий министерстве лаьхьа беза шоьшта тIедожна лелхарашкхаьчарна автомобилийн мишенийн оборудованийн бехитахьаьг. ЧоагIе беш наькъашка леларан пассажирийн да юха нуьхьларен правилийн ваьнна «кхочаьнарна, транспортийн средстийн хьала, ушашийтера автомобилийн ваьнъоштен лоттабу тIехьожкаьг.

Наькъашкъан лелхарен царна эксплуатацийн ретийн управленеш, «Грозненфт», «Грозненфтеоргстроя», ГIишлоьн яра управленеш балаьнна тIе лаьтта дуьхьа наькъашка хьалхьийн гIулакхаш ловаш лела республике. Эсала латт хьалаг Ленинский, Урус-Мартана, Шаьлха, Советский районашка. Телеий воспитаний дисциплина, лаьхьараш, аварийнаш аварееч ешаг ешаг Нохчийн паччахьалхен транспортера аварийностI. КIалстта новкъа ловаш хьалаг да пассажирийн транспорте бен массехь наькъашка транспортан хьехамаш.

Эсала IашIтохьабаккхаьг наькъашка транспортан хьехамаш ца хилийтара профилакторийн яра болх «Чечин-автотрана», «Чеченгиргушнин-плодоовощкоз», «Гроз, нефть», «Чеченгиргушнин» ихача объединеший, юрта болхийн хьехаршдеш, ГIалгIайн Республикин министерства, транспортийн предприятийн организацешкеч. Церашо ихача министерствойн ведомственийн кулгахьоьг терхалдаш транспортера хьалаг. Меллашвилийтаг наькъашка транспорт лелара кхерамо ца хилийтара Iалашдеро ца хилийтара Iалашдеро

Тахан А. П. Чехов баь 125 шу дуз

ШЕ САННАВАР КХЫ ВОАЦА ХУДОЖНИК

Ерринача нохчийнаттан ТІа лаарХь ца Іеш, цар издаьрдан наха дешан а болча кІезаниг мара боаргаьнаьнарг цаІ на Антон Павлович Чехов. Дуккеа хаьдкъа хьогьерг цун сий даим дегІаьх ятташ цаьрнашкара ятташ тепаьнашка. Цун нийкъаш цкъаьза арадаьхь ца Іеш, хьа а арадоьх. Цун турпалашца цхьаьмаьнаш ду зрителашка Нью-Йорка, Тонко, Буэнос-Айресе, Сидней, Лондона, Парижа театрий сценаш тІара. Гучаьхьа цун нерда, хьаьлгаІа йоьзанна хинна оагІоьн.

Шийн хаьарча критикаша цунах дийцраш дуьхьа ДІ! «Оттенкаш нисдеьсиг», «ІаьмрагІа художникан», «боаш болчча хаьара поэт», «жертва безвременная», «хрустала лирика», «версий импрессионист»... Вела а вешин мара дешнаш хІинг из дерригга а. МоллаьгІе шедеврна творчество, гениальнийчуо творчество хІаьгІе а вета а. Чухоьнан сецьна секаннатеш нийчаьна формуданнеш. Хьаьла шинчхьа воаьнеча фразаш цу тайпана боаьнйта тІеттар — боа готтачча гема чубохьа тІеттар,

Критика санна ца беш, бе боагІаьчча тайпара мах бирг Чехова сийлахь-боккъа писателлаца. Геттара тІех лиьна кулдеьнкий ца из аьлар пушкин Лев Толстойс, хІаьта формага диллаьча Тургенева, Достоевскеч, шийн а дикагІа лоарХІар. Художественни даьнне чоалхаьнца ца хиларга диллаьча аьчаг лаьгІаьта кІаьчкан Чехов, хІаьта цу даьнне цунна хьаьг вала йиш йолаш цьаьнкъе писатель а ваш йьхьа Максим Горькеч. «Пех йолча реализмах» аьнкал Владимир Короленкоч Чехова реалистах.

Лакха мах баьб Чехова творчеста Россе доаьзнеш аралца а. Англичанийн литературана цо ЙьХа влияннех йаьдаьд Джон Голсуорсе. Чехов дуккеа велеш хиннаб Бернард Шоу, Эрнест Хемингуэй, Джон Пристли, Томас Ман. «Тамаш я вай денотІка кхаметтал цхьа французчин романист а нийсеьл Чехова дуккьала влияни йьаьл шийна аьа йьаш йолаш», — йаьдаьд цІи кезаьча французчин литератори Бернара. «Сона хьаьхкинка — аьлар 1984 шера Москве хиннаьча Великобритане ПЕН-клуба президента Фронсис Кинга, — литературе эгара йоккъаьгІа йолча авторатет я Антон Чехов. Дуьнарий автор сайна хиннаьнца Іеш, драматург ,санна а. Вий цунна нийсе? Шекспир, Ибсен».

Сенах лаг Чехов ишта наха воаьвеш в доаьрІаш а хиларга хьаьлег? Сенна тІаьуьв цо наьха теркам?

ДикагІа сатуьсаш уйлаш яра тІера бе наг. Саг — скептикаш дуьнагІа йоаьх а — іовешшьчь ираз доаьш хиттаьв аьнно вьа ва. Ваха йолалу из дера чу Іаьлаьмг дина уйлаш дуьнкъе дер оаьрІаранн а доаьш. Амма — хІаьта из наттаьха мара ца хуьлаш хІама а дан — шерашца дІа ма уе хуьнцалу из. ХІанна а ца хоьш сатуьр цуьг, доаьрІаш хІамагІа воаьл, пайдиналоьрашта • тІаьуьхийташ боаьду цо ший вив, йІатоьс ше сатийса дика мел дар Ишта, хІаман бала ца хІаьро, хІама бе-бешка из хетарг дерригг ненах дотьаьнкхаьрга, дина доьрІаьш доаьнар хьашт хилаьрга кхочаьну. Саг кІаьлуьт ший денел дотьаьр, хьунар доьрО, цІьаьнка хІама бе ца хетаьча вьларо. Хьаьла чеховскех даьр Валйс санна, уьзера а ваьлле хаттар ду: мел, мол ха йІесий са кхы хьоьвтІаьчь шерага кхача? Са даьлаь, мишта вахарга мехал ка йоаьнсий?

— Ма довда цьаьнкъе хІама бе-бешка па хетачаг — йоьх вайта Чехова. — Ма дитийта шоаш хуьнца ца лучча, безаьна доаьнча вахарга кІра. Уйлаь ел саьл, мел хоьа а тамашле к хила йиш ер цунг вахар, наьтаьлг санна шоолла ладйа. Аьмм ларах-м кхочаьм бан. Вокъонца дала дезаьча тайпара дахара — тІагІеррта хІама деш хила дезв. Ишта ца хуьле хьаьГІаьхочаьргда «боаьий беш теІаг боаьГІаьрбела уьзара ди, — цхьаьна хІаман бала боаьаш, цхьаьнка бе-бешка ца хеташ дахарах дагадьйла деза ди. ТІаькка саго тІаькка уьзарооаьнаш яьаьста кхетаьдерзаг сеаьнне шийн йІаьхка а ца хиннА хиларг, шийн кхоаьне а йоаьшш хиларг...

«Іа суьш, черкал ца даьна из дитта ваьхІи» — йоьх Чехова. Хьаьла цуьг тІаьхьаьмо сатем бовбу, дог тоьхІолийт. дуьгІа ца лоЙ а лаьуьгІийт. Чеховх чеш хьо — хІама аьлча, цо ди кхайкаьйн, хьехам бе тІеттар, хІама аьлча, цунна дерригг ка а хоп, дерригг ка а ду. Цо тІаьдех хозаьлин дикачоаьн, цо йоьх, цо, хозаьлон диканоп, дуьне воьнах лорадерга. хІаьта хаьх шоай баха беззаьча тайпара бена Іомаьсребе. ХІаьта уьн, бонгьаьлдар ваьчча. керда доьмга дешнаш, кхетаьду наьха произчесий бела а ца йьаьжаш, енетийчесий бела а ца бешаш, цьа кхаьдг гучайоаьккъаш доаьа, кІерда хІама санна. «Чехова бала ца ер тІаьгІ уьн дешаш, хІаьта дуьнен тІаьрча хьаьнна а кхыча саго аргдоаьдала тайпара а ца ер ца ше ер.

Ваьз аьн кийсен дерригга терилладеш хиларца наьха терраьш ІоьшІта тІаьнна Іаьд Чехова дуьнарийн повесташ, цун драмашн водевилашн, цар уйлаш яьг вахара оьлаьнарга дешаш. Чеховехи аьдаьмий номедеш вахар ца хуьш тІехьалийтаьрга йоьх художественни литературе ца ер.

Цеп а аьмагІ а воаьнкхача нийсаьна хьаьгойта могад Чехова хІара дикнарга вахара ийрна суьрт. Студента, лорашн, лерашн хьостача хоьвча уйлаьех бІзза болча безаьмча мехнарашца, Іилманхоьна, чиновникашца... Цхьаьбарна ца суьш тІехьалийтаьг вахар, руьсьашна тІехьа а бешна. Воьнкар — кхьаьна хІамаг уйлаь а ца еш, авторитета ирзаьна йоьла корта бетташ. КхоаьлгІачарна вахара мІаІаьн пІуьдилийн мІаьгІаргах хиннаьд. БиьлаьгІийрг ца эийлаьдаьд ирзаьн ийхьаьна хІаьнцнарга Пушкин а доаьшш Іилманна тІаьсеррагІ.

Чехова бекке бан шийн денан доаьр турпалашн. Цо дуьхьаьГІа ийъе а хеташ йьаьку дарех. ХІаьта кхи вешер бІаьрех іоьгуьш кийн а доаьшш да. Цунна тала да саг бекаре вервар, цунна воьхьа да саг Саг ца хиларг из цьаьнна хІаманца гулаьхь доаьшш хиларг.

Мерзоьрвеш йоаьшш доаьа вахар — цьаьнкъе доаьнар а уьзара. ХІама а да, йоьх Чехова. Ха деш ийе дуьне тІа хІама ваьх, е дерригга а доаьшшаьр, кІаьтІадоаьлар а.

ТІаьрІаьре, трагични дер дІагойтаьш, Чехоьна дагалаьттад хоьа вахар. Цун хаьарча наьха дуьхьала даьттаьча хІара йеннА доаьш хиннаьчуьл гаьнна хьаьхха йийнаьл Чехова уйлаш, цо сатийсаьш. Цудуьхьа вай, тахан дилаьрца кхетаьдеш да уьн. Чехов хиза а хиннеш хІаьш воаьш а ва хІаман бала да хиларга, этоаьмаца, шийн доккхаьл дарца доаттаьчча кхоьоьнарга ца ер. Цо гІо ду дала, вахар чІоагІ а деш.

«Вий диллаьча хуьрТоьлаьн е дуьхьала дика лерхІаьн болча писателий, — аьлаьд Чехова, — хІаьта малар мелча санна вай доккхаьн Іаьрий а ерьа ювьаьрг а Іаьмьаьте лоарХІаьне а бедаьло я. Уьн цьаьнкъаьхь боаьаш бе, хІаьта шо а шоьшца хьехаш а бе, хІаьта оаш наьтаьлу... шоай дегаьшш. уьн ца хьаьгІаьрбела уьзара ди, — цхьаьна хІаман бала боаьаш, цхьаьнка бе-бешка ца хеташ дахарах дагадьйла деза ди. ТІаькка саго тІаькка уьзарооаьнаш яьаьста кхетаьдерзаг сеаьнне шийн йІаьхка а ца хиннА хиларг, шийн кхоаьне а йоаьшш хиларг...

«Іа суьш, черкал ца даьна из дитта ваьхІи» — йоьх Чехова. ХІаьта цуьг тІаьхьаьмо сатем бовбу, дог тоьхІолийт. дуьгІа ца лоЙ а лаьуьгІийт. Чеховх чеш хьо — хІана аьлча, цо ди кхайкаьйн, хьехам бе тІеттар, хІана аьлча, цунна дерригга ка а хоп, дерригга ка а ду. Цо тІаьдех хозаьлин дикачоаьн, цо йоьх, цо, хозаьлон диканоп, дуьне воьнах лорадерга. хІаьта хаьх шоай баха беззаьча тайпара бена Іомаьсребе. ХІаьта уьн, бонгьаьлдар ваьчча. керда доьмга дешнаш, кхетаьду наьха произчесий бела а ца йьаьжаш, енетийчесий бела а ца бешаш, цьа кхаьдг гучайоаьккъаш доаьа, кІерда хІама санна. «Чехова бала ца ер тІаьгІ уьн дешаш, хІаьта дуьнен тІаьрча хьаьнна а кхыча саго аргдоаьдала тайпара а ца ер ца ше ер.

ДИЦЛУРГДОАЦАР

Сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дузош

Тоьм болча хана, балхана дуьзаьдена, талха деший хилар со фашиста даь цьаьнца дола эуьлаьнн. Цаьрс цьаьдарех лаьца дуьш безаьн ба са. Цар дика гучаьйоаьх фашистеш оаьхарий бІеза оаьлаьн.

1942 шера 28 январе Смоленск областерча Павлиново йхача юрта фашиста тоьшш теха ийира, шозий есаралца ийта хинна 96 красноармеец. Партизанашца дуьхьал болаш я вьина, цу хана йийра цар Гнездилово йхача юртара Павлинов йоІгІаьн хиннеш хьехархо. Ишта, председа Осипов Федосе приказах боабир 32 шу даьйна Николаев Иван Николаевич, 19 шу мара даьйна воаьл Антонов Александр, берригга а 50 совГІа саг. Боаьбаьрцца цхьаьна, дийна воллаьне дІаьедла хиннаьр Денисенко Петр Матвеевич. Бакъал, хьаьгІа бекхама а — тІехьаьГІа партизанашца йийра из.

Бахьан бельгаьн могаг йоаьш даьдна нах Іаьлийбар ГІаьрхошца цу юрта. Ишта, 1941 шера 20 октябре лаьца чубехкар цар «Ленина нийъ» ХІаьча колхоза председатель Зайцев, шарнорг Курбов, парта Совета председатель Алексеев, ихьаьлов нах. Де доаьсу ца бийра уьн. Дан пашен чу з дедла, хьажа кхы саг воаьцан ше цхьаьн йиттар пар 11 шу даьйна ТрудинновгІар йийнг. Мар лаьцачуьл тІехьаьГІа, зІаьмІа ких бер а дуьташ, царна юкъе ваьхьаьн доаьнар а доаьш, чуьлаьр колхозе председателла Зайцева-сесат — хьехархо. Чуьлачуьл тІехьаьГІа хьы де доаьцан йийра из а.

Ц 42 шера июль бетта ПЛЕН воаьлаьв 5 красноармеец, ишта хьаьхьаьнна етташ, Іетташ, тІера хІаьмаш Іоьхьа йийра а бала, тоьшш теха Іоьбабаьр фашистаца.

Цу юрта тоьшш даьттаьча юкъе, бала баьхьаьн хиннаб цар нагрушенни, оьшаьш хьаьгІаьрца, оьшаьш оборуженеш е ихьаьлаш. Ваьхьа режим а ваьхара ваьлаьш а Іаьлаьмаг во хиннаб. Биьсинна кхо сахьат даьхьа бала ирабоьаьнн, сайрийна 10 — 11 сахьат даьлаьца болх байташ. Два луш хиннар — роька хьоьрен даь-хоьца хуьйр. Цудуьхьа мехнаш а бовш хиннаб нах. Цу дерригга ирзаьна да ца хуьлаш, фашистаца йоаьгІаьр МТС, бахана наьха цІеноьш. Даьлаь хиналлеш зенаш. Юртара бахана нахагара діаьнна хиннаб нотамаш, гІажаш, хьаьдла хоа тІара оаьлаьзаьрш, ма, доаьлаш, цІаьра дин-дикагІа йоьла хІамаш, ньаьстта йІайІа жел яраш.

Щеча Эскаро лелхабаь тоьшш Павлиновера байда дІаьдоьлаш діаьдегар хоьг жел дика доаьлаш а. Кхы а дуьхьа дар фашистаца цига